

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 197/06-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. júna 2006 predbežne prerokoval sťažnosť H. M., bytom K., zastúpenej advokátkou JUDr. D. S., Advokátska kancelária, K., ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 32 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice II č. k. 7 T 25/05-53 z 18. novembra 2005 a uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 7 To 10/2006-64 z 15. februára 2006, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť H. M. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. marca 2006 doručená sťažnosť z 21. marca 2006 sťažovateľky H. M., bytom K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. D. S., Advokátska kancelária, K., ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 32 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu

Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 T 25/05-53 z 18. novembra 2005 a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 To 10/2006-64 z 15. februára 2006.

Rozsudkom okresného súdu č. k. 7 T 25/05-53 z 18. novembra 2005 bola sťažovateľka uznaná vinnou zo spáchania trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 1 Trestného zákona (zákona č. 140/1961 Zb. Trestného zákona v znení neskorších predpisov, platného a účinného do 31. decembra 2005 - ďalej len „Trestný zákon“) na skutkovom základe, že „...v K. v období 23. - 29. 7. 2004 v byte, ktorý obýva spoločne so svojim bývalým manželom J. M., tomuto odcudzila finančnú hotovosť v čiastke najmenej 25.000,- Sk, ktorá bola jeho výlučným vlastníctvom a bola ukrytá v izbe bytu pod kobercom a takto odňatá oprávnenému subjektu z dispozície...“.

Sťažovateľka napadla uvedený prvostupňový rozsudok odvolaním. Krajský súd však uznesením č. k. 7 To 10/2006 - 64 z 15. februára 2006 odvolanie sťažovateľky zamietol.

Sťažovateľka sa obrátila na ústavný súd. Tvrdí, že okresný súd ani krajský súd sa nevysporiadali s jej obranou prednesenou v rámci obhajoby. Pri posudzovaní viny a naplnenia zákonných znakov príslušnej skutkovej podstaty trestného činu (podľa ktorej skutok kvalifikovali) nevyvodili relevantné právne závery zo skutočnosti, že peniaze ktoré sťažovateľka objavila náhodou, zadržala kvôli dlhu (34 500 Sk), ktorý mal jej bývalý manžel (poškodený v uvedenej trestnej veci) na výživnom voči ich deťom. Dlžné výživné muselo byť pritom proti bývalému manželovi vymáhané aj súdnou cestou, v konaní o výkon rozhodnutia vedenom na okresnom súde pod sp. zn. E 215/02, o čom svedčí aj uznesenie okresného súdu č. k. E 215/02 – 34 z 18. júna 2004, ktorým bol výkon rozhodnutia pre dlžné výživné (pôvodne v sume 93 500 Sk) čiastočne zastavený a ponechaný v platnosti pokiaľ ide o sumu 34 500 Sk.

Sťažovateľka preto nesúhlasí s napádanými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu a považuje ich za protiústavné. Tvrdí, že bola oprávnená po doručení uznesenia okresného súdu č. k. E 215/02-34 z 18. júna 2004 (približne desať dní pred

stíhaným skutkom) „...konať svojpomocou využijúc ústavné právo odporu a vziať právo do vlastných rúk...“, pretože štát ochranu práva jej detí na výživné voči bývalému manželovi nezabezpečil. V tejto súvislosti poukázala aj na existenciu zbytočných prietahov v konaní o výkon rozhodnutia vedenom na okresnom súde pod sp. zn. E 215/02, čo konštatoval aj ústavný súd v nálezoch sp. zn. I. ÚS 54/02 z 13. novembra 2002 a sp. zn. IV. ÚS 187/05 z 13. septembra 2005.

Namietajúc, že „...v trestnom konaní vedenom pred Okresným súdom Košice II č. k. 7 T 25/05 nebolo rešpektované a bolo preto porušené jej právo na odpor, zaručené jej čl. 32 Ústavy Slovenskej republiky, ktorým argumentovala vo svojich podaniach pred vydaním rozsudku súdom I. stupňa a aj v odvolaní z 9. 1. 2006...“ pričom „...odvolací súd neuznal právo sťažovateľky na odpor, keď odvolanie sťažovateľky zamietol a vo svojom rozsudku zo dňa 15. 2. 2006 č. k. 7 To 10/2006 – 67 (správne malo byť v uznesení č. k. 7 To 10/2006 – 64, pozn.), sa vôbec nevysporiadal a nezaoberal s dôvodmi odvolania sťažovateľky a len chudobne na dôvody odvolania sťažovateľky konštatoval, že pojem svojpomoc Tr. zák. ani Tr. por. nepozná...“, sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd nálezom zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 7 T 25/05 – 53 z 18. novembra 2005 a uznesenie krajského súdu č. k. 7 To 10/2006 – 64 z 15. februára 2006 a vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie. Sťažovateľka taktiež navrhla, aby ústavný súd uložil okresnému súdu povinnosť zaplatiť jej náhradu trov v konaní pred ústavným súdom.

II.

2.1. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

2.2. Sťažovateľka tvrdí, že k porušeniu jej základných práv a slobôd došlo rozsudkom okresného súdu č. k. 7 T 25/05-53 z 18. novembra 2005, ktorým bola uznaná vinnou zo spáchania trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 1 Trestného zákona a uznesením krajského súdu č. k. 7 To 10/2006-64 z 15. februára 2006, ktorým bolo zamietnuté jej odvolanie proti označenému rozsudku okresného súdu z 18. novembra 2005.

Dôvod, pre ktorý sťažovateľka obe rozhodnutia napáda, spočíva v ňou namietanom nesprávnom právnom posúdení jej konania zo strany okresného súdu aj krajského súdu, ktoré neakceptovali jej obhajobu spočívajúcu v tvrdení, že peniaze, ktoré objavila náhodou, zadržala kvôli dlhu, ktorý mal jej bývalý manžel (poškodený v uvedenej trestnej veci) na výživnom voči ich deťom. Sťažovateľka tvrdí, že jej konanie nemožno kvalifikovať ako trestný čin krádeže, pretože „...len využila legálnu krajnú a poslednú možnosť garancie ochrany svojho práva...konat' svojpomocou využijúc ústavné právo odporu...vzala právo do vlastných rúk a čiastočne ho podľa uznesenia súdu (č. k. E 215/02-34 z 18. júna 2004, pozn.) vykonala sama...“. Sťažovateľka teda namieta, že jej konanie nemohlo založiť trestnú zodpovednosť, pretože smerovalo k výkonu práv a povinností vyplývajúcich

zo súdneho rozhodnutia a v konečnom dôsledku predstavovalo realizáciu základného práva zaručeného v čl. 32 ústavy.

2.3. Citované ustanovenie čl. 127 ods. 1 ústavy limituje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k všeobecným súdom princípom subsidiarity, podľa ktorého rozhoduje ústavný súd o individuálnych sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb (ďalej aj „sťažovatelia“) vo veci porušenia ich základných práv alebo slobôd v tých prípadoch, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Uvedený princíp sa nepochybne týka aj prípadov, v ktorých sa sťažovatelia ako účastníci trestného konania pred súdom môžu domáhať ochrany svojich základných práv alebo slobôd, k porušeniu ktorých malo dôjsť, využitím riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov, ktoré im na tento účel dáva k dispozícii príslušný procesný zákonný predpis, pokiaľ je takýto opravný prostriedok sťažovateľovi priamo dostupný a vzhľadom k okolnostiam prípadu mu poskytuje reálnu šancu na úspech z hľadiska príslušnej právnej úpravy, ako aj z hľadiska súdnej praxe pokiaľ ide jej o aplikáciu.

Podľa § 564 ods. 1 Trestného poriadku (zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení zákona č. 650/2005 Z. z. – ďalej len „Trestný poriadok účinný od 1. januára 2006“) trestné stíhanie začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona a úkony v ňom vykonané majú rovnaké účinky ako trestné stíhanie začaté a úkony vykonané podľa tohto zákona.

Podľa § 564 ods. 3 prvej a druhej vety Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 vo veciach, v ktorých bola podaná obžaloba na okresný súd pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, vykoná konanie okresný súd podľa doterajších predpisov. Konanie o riadnom opravnom prostriedku proti takému rozhodnutiu vykoná krajský súd podľa doterajších predpisov.

Podľa § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 môže obvinený napadnúť vo svoj prospech právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu dovolaním z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 možno dovolanie podať, ak (...) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť (...).

Podľa § 566 ods. 3 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 dovolanie podľa tohto zákona možno podať len proti rozhodnutiam, ktoré nadobudli právoplatnosť po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

2.4. Sťažovateľka sa ochrany svojich práv, porušenie ktorých namieta v sťažnosti podanej ústavnému súdu, mohla vo vzťahu k prvostupňovému rozsudku okresného súdu č. k. 7 T 25/05-53 z 18. novembra 2005 domáhať využitím riadneho opravného prostriedku – odvolania, v konaní pred krajským súdom. Túto možnosť sťažovateľka využila.

Pokiaľ ide o uznesenie krajského súdu č. k. 7 To 10/2006-64 z 15. februára 2006 (ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom vyhlásenia) z citovaných ustanovení Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006 vyplýva, že zákonná procesná úprava trestného konania, vzťahujúca sa na sťažovateľkinu trestnú vec, jej umožňuje účinným spôsobom uplatniť námietky obsiahnuté v sťažnosti podanej ústavnému súdu priamo v trestnom konaní pred dovolacím súdom (vyžitím mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ako súd dovolací - § 377 Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006) je v konaní o dovolaní oprávnený preskúmať zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia z hľadiska správnosti právneho posúdenia zisteného skutku alebo správnosti použitia iných hmotnoprávnych ustanovení [§ 384 ods. 1 v spojení s § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006].

Ako primárny ochranca ústavnosti (III. ÚS 79/02) viazaný čl. 152 ods. 4 ústavy (výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou) je Najvyšší súd Slovenskej republiky oprávnený preskúmať právne závery odvolacieho súdu tak pokiaľ ide o otázku, či v danom prípade malo byť sťažovateľkino konanie posúdené podľa ustanovení Trestného zákona o okolnostiach vylučujúcich protiprávnosť, ako aj pokiaľ ide o otázku, či ustanovenia Trestného zákona, na základe ktorých okresný súd a krajský súd dospeli k záveru o trestnej zodpovednosti sťažovateľky, boli aplikované ústavne súladným spôsobom.

Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2006